

DIINA: Hol ko addi cumu to Daakaa Madiina Gunaas 2017?

Soumis par IBRAAHIIMA MALAL SAAR
16-04-2017
DerniÀ`re mise À` jour : 16-04-2017

{xtypo_dropcap}J{/xtypo_dropcap}aayndeeji
falnde Afik BÀ` Hirhaange fof mbaÉ—ii adaa e yiÉ—de habrude wonde cumu
muusngu waÉ—ii to Daakaa Madiina Gunaas ñalnde 12 SeeÉ—to. ÆŠiin jaayndeeji
Enternet hay wootere e majji meeÉ—aa haalde haala moÆ´Æ´e e dewe Alla
É“aÉ—eÉ—eeÉ—e toon gila duuÉ“i cappanÉ—e. Kono tawde ko jaayndeeji À`akkuÉ—i
nuunÉ—al, kabaruuji teeÀ`tuÉ—i, É—i É“uri toppitaade ko fenaande e
laaÉ“alaaÉ“oondu en. Ko heewi haalaama e iwdi cumu nguu walla limore
barmuÉ“e e maayÉ“e, ko heewi heen ko fenaande. Kono alaa É—o nanaa ena
haalee hol ko foti waÉ—eede haa boomaare fotnde nih waasa waÉ—tude e
Daakaa.

ÉÉ—en nganndi wonaa hikka Daakaa fuÉ—É—ii sumde. WaÉ—i noon ko wonde É—um e ladde mehre kadi tawa koÉ—orÉ—e
Ena anndaa kadi oo bannge e leydi ndii ena wula no feewi, kadi ena sukka leÉ—É—e.[ma en ngartoy daartol cumuuj]...

Nanaama e jaayndeeji walla laylayte renndo wonde addi cumu nguu ko neÉ—É—o jaawintunooÉ—o. WoÉ—É“e mbiyi wonde ko
jaayndiyaÀ`ke TFM woni joopaaÉ—o ko kañum. Faccirooji É“urÉ—i hawjude cawlii e Enternet, haa haÀ`kadi horaa anndeede ko
seerndi heen goonga e fenaande. Ko É“uri heen mettude woni jaayndeeji Senegaal, Gine, Muritani ek, É—i meeÉ—aa hay gooto
haalde haala Daakaa, walla siimtude golle pattamlame baÉ—eteeÉ—e toon, puÉ—É—ii hawjude Alla e yiÉ—de waÉ—dude ad
Habrude ko anndaa, walla ko yiyi ena winndaa e Enternet tan. Joom mum'en tummbitoo, É—akka e lowe mum'en tawa alaa
ko nganndi e kabaaru walla nokku oo. Alaa ko wuurti-É“e heen so wonaa limde maayÉ“e walla hollirde widewooji e nate
kulÉ“iniiÉ—e walla kaamniiÉ—e yiyde! Hol ko wondiiÉ“e heen? Ko jamaanu kawjuÉ—o oo addiri noon.

Æ•eya kadi ena keppa ko ngarata e Facebook ngam "habrude" wonde cumu waÉ—ii Daakaa, nannanti oo wona e Æ´eefde haa
gooto fof sikka ko winndaa fof ko noon woodiri. En njiyi heewÉ“e e FacebooknaaÉ“e ngullitiima walla cuniima e kollugol nate
bonÉ—e É—e hay gooto fotaano yiyde sabu suuraare jaayaaÉ—o ko huunde fotnde hormeede, saka noon fotde neÉ—É—o ena
njaltinaa É—um e peñcu tawa alaa fof É—o njogi-É—aa yamiroore waÉ—de É—um. Oya musiibe bonÉ—o ko yiyde jaayiya ena
miskineeÉ“e, alaa ko woni heen darnde maa so wonaa Æ´ettude cinndel maa ngonaa e fiilmude. Yaama nih mo piilmataa oo
ena sokli ballal, kono woni e hakkille maa tan ko heÉ“de ko naw-É—aa aÉ—a holliroya e peñcu. Hol ko nafat-maa waÉ—de hon
geÉ—e?

Anndude ko addi cumu nguu ko huunde teeÀ`tunde ngam reentaade jannge e jam. Kono renntaade ko eÉ“É“ude no kisal
ñippiraa e Daakaa oo haa piÉ—taali, jawÉ—eele e jawdi mbaasa bonde. Ko addi cumu nguu habraa ko e gurupaaji WhatsApp
Madiina Gunaas É—ii. Ko heen musidÉ—o gooto tawaaÉ—o geÉ—e É—ee holliti wonde ko nih yanri. Won gorko gooto huutoto
ngam defde walla wulnude ndiyam, hawri gaas oo no wiisraa nih feewaani. Kisa o ruppitii jaynge! E kulol, kaÀ`ko gorko oo
o É“amiri noon gaas oo o weddii, É—um filti yani e huÉ—o, woni e sumde. Hawri matlaaji eppoos ena ngonnoo É—oo, kañum'en
jaÉ“i, ngoni e sumde. HaÀ`kadi jaynge ena dogaa haa yettii masiÀ` pooÉ—oowo ndiyam ena wonnoo sara É—oon. MasiÀ` oo ena
mbanndu kuÉ“É“am, ko É—oon tan o fetti, o Æ´aarii jaynge e kuÉ“É“am baÀ`-yoo-baÀ`. Kadi kuÉ“É“am É—am addi cuurki É“ala
haa yimÉ“e natti yiyondirde e koye mum'en. HeewÉ“e e maayÉ“e É“ee ko cuurki faÉ—É—ata É—um'en, kisa jaynge tawa É—ur
kisa. HaÀ`kadi yimÉ“e kulii nana ndoga ngam danndude piÉ—taali mum'en. Ndeen pompiyee arii, ndeke ngalaa ndiyam! Alaa
ko É“uri haawnaade pompiyee adda siterna mo alaa hay waadere, kadi dogana ñifde jayngol. Hay gooto waawaa faamde
no É—um wonirta.

E jaati, hakke noogaas e njoyo kawrii e lajal, wondude e barmude É“urii cappanÉ—e njoyo e ko habraa. Yettaaki teemedde É—o
jaayndeeji penooji É—ii kaali É—ee.

Hannde eÉ—en ngoÆ´aa maayÉ“e É“ee kañum e barmuÉ“e É“e so Alla. Kono ko É“uri hannde himmude ko yoo kuule É“ame n
hono É—ee natta haa badaa to Daakaa. Mbar É—um ena wona? Mbete neÉ—É—o won ko waawi e hoÉ—diro? Ko adii fof, hoÉ
woodi kono Alla resndi piÉ—taali É—ii ko joom mum'en. O hokkiri en koyÉ—e ko en njahru, kono so bone arii yo e ndogru! Ko n
o hokkiri en É—emngal yo en kaal, kono so bone arii yo en njeertin walla ngullito-É—en. Ndeke won ko o waÉ—i e juuÉ—e men
bannge kisal koye men.

Hol ko waÉ—i pompiyee ena noddee e cumu ngu yimÉ“e mbaawnoo ñifde gile É“urtaani juuÉ—e? WaÉ—i noon ko en ngalaa ko cuurda koye men É—oon É—o bone oo fuÉ—É—ii É—oo. MbaawÉ—en tan ko faÉ—de haa danndooÉ“e iwra nokku goÉ—É—yaawi ko foolata neÉ—É—o sabu e hojomaaji É—iÉ—i tan, neÉ—É—o ena waawi maayde heen. Wadde, fotaani yowiteede e p ngannu-É—aa maa tintinee, ndenta, É“ama kaÉ“irÉ—e mum'en nde ngona e arde. Yaama nih to É“e ngoni toh, nde É“e njettot tawata ko ko bonannoo bonii. Walla kadi, É—o cumu nguu waÉ—i É—oo, kamiyoÁ‘aaji maÉ“É“e koroo yettaade toon sabu laab walla nokku oo wona e jookdu ndu rewotaako. Ko É—um waÉ—i kisal to banng e cumu foti wonde ko e juuÉ—e yimÉ“e wonÉ“ nokku É“ee. Jaynge so huÉ“É“ii, É—oo e É—oon ena fotnoo waawde ñifeede gile É“urtaani doole yimÉ“e.

Won kaÉ“irÉ—e ena mbiyee Ñifirde (Extincteur) yimÉ“e poti jogaade e Daakaa oo kala. Kañum woni e natal (1) ngal. So jaynge fuÉ—É—iima, neÉ—É—o oo Æ‘etta fuufa e lewlewndu haa ñifa. ÆŠum ena foti woodde kala É—o ena hulaa cumu ena jeemoo kadi ko fannuujii keeriiÉ—i. Ko ndiyam É“eydaÉ—am njillam ñifata jayngol leÉ—É—e walla kaayit, kono so tawii ko gaas, É—aar huutoraake sabu É“eydat jaynge ngee yaajde! So tawii kadi ko nebameeje ndefu, ñifirtee ko njillam ngoÉ—É—am walla ko wayi hono baas tekkuÉ—o walla mbajju leppuÉ—o fawee dow heen. Ndee haatumeere wonde les maa fammin fannuujii jayngol kala e ko ñifata É—um'en. Ena foti jeyeede e eÉ“É“ooji goomu kisal Daakaa heÉ“de ÑifirÉ—e jonÉ—e tawa hakkunde teemedere me ñifirde ena É—oon. Caggal É—um, yimÉ“e keblee e no ñifirde huutoraake e baydi kuuÉ“tidindi tawa ko kañum'en ngonata ñifooÉ“ jayli hade diwde juuÉ—e. ÆŠum noon haÉ—ataa pompiyee noddeede kono maa kuule É“ame ngam jaynge waasa yaajde.

So É—um É“ennii, ko heewi e ko É“eydata maayÉ“e e barmuÉ“e, ko kulol, heñaare e weemde, horoo anndude to ummii e to fay Tawde ko noon, ena moÆ‘Æ‘i yimÉ“e tina wonde cumu waÉ—ii, kadi É“e tinda kamÉ“e fof laawol gootol. Hol no waÉ—irtee? Yo jeertindorde (alarm) tawa holÉ“at, walla liita so jayngol ruppitiima. ÆŠum kadi wooda kippuÉ—o É—um. Nde wiyaa huunde huÉ“butoÁ‘ tan ñoÆ‘Æ‘etee, liita doole haa falnde fof nana. YimÉ“e paama jaynge ena woodi, ndogana boowe É—e ngalaa ko sumata, ekn. ÆŠuÉ—oo fof booñ mum wonaa ko tiiÉ—i haa É“urti etee ena foti woodde goomu kisal Daakaa keeraniiÉ—o É—u

So en paamii, pompiyee waÉ—iraa ko ñifde jayli É“urtuÉ—i juuÉ—e, kono so wiyaama yo fade ha É“e ngara, boomaare ena wa heÆ‘de É—oon. Ko É—um waÉ—i peeje ena poti woodde ngam tammaade jeynge walla ñifde É—um gila É—o famÉ—i É—o gaas oo so tawiino o wullitiima heblaaÉ“e ena njogii ñifirde tan, É—oon e É—oon jaynge ngee ñifetenoo tawa hay gooto tinaani saka maayÉ“e ena mbaÉ—a. ÆŠum ko peeje É—e nokku gareteeÉ—o jamaanu kala foti jogaade, teeÁ‘ti noon e ko wayi honno nih.

EÉ—en nduwoo nde Alla yurmotoo, yaafoo ruttiiÉ“e É“ee. Nde o addanta barmuÉ“e É“ee aafiya ko aldaa e lor e muuseeki. Kono duwaawu men É“urÉ—o teeÁ‘tude ko ziyde kuule kisal kaalaaÉ—e dow É—oo É—ee ena ciyanaa É—oo e Daakaa 2018! Yoo Al

KuÉ—ol Ibraahiima Malal Saar

{mosloadposition facebook}

{mosloadposition adsense}

{mosloadposition disclaimer}